Lietas Nr. C36081513
Lietas arhīva Nr. C-0246-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsu rajona tiesa

tiesnesis A. Jēkabsons

2014.gada 18.februārī izskatīja rakstveida procesā /adrese/, civillietu **/pers. A/maza apmēra prasībāpret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu**. Tiesa

konstatēja:

/pers. A/(turpmāk - prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/(turpmāk - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka prasītāja mācās Valdemārpils vidusskolas 11.klasē, mācību dēļalgotu darbu nestrādā. Dzīvopie mātes /pers. C/, kura strādā Īves pagasta pārvaldē par apkopēju un saņem darba algu vidēji Ls 196.79, invaliditātes pensiju Ls 46.80, piemaksu pie pensijas Ls 11.90, kā arī ģimenes valsts pabalstu Ls 8.00, kopā Ls 263.49. Māte slimo ar onkoloģisku saslimšanu un viņai jāiet regulāras veselības pārbaudes un jālieto zāles. Viņas ārstēšanās izdevumi sastāda vidēji Ls 30.00 mēnesī. Prasītājas nepieciešamie izdevumi ir ½ no dzīvokļa īres un komunālajiem maksājumiem, kas sastāda mēnesī Ls 30.00, elektrībai Ls 8.18. Sezonā nepieciešama malka 10 m^3, kuru māte ir nopirkusi par Ls 18.50 par l m^3(12 mēnešos Ls 185.00), sadalot mēnešos Ls 15.52. Lai varētu sekmīgi mācīties, mājās ir dators ar interneta pieslēgumu, kas maksā mēnesī Ls 12.10, telefons vidēji mēnesī maksā Ls 5.00. Uzturam mēnesī prasītājai nepieciešami Ls 50.00, no kuriem Ls 16.21 ir par ēdināšanu skolā. Citi izdevumi - sagatavošanās skolai, kancelejas piederumi, apģērbs, grāmatas gadā izmaksā Ls 564.55 jeb sadalot mēnešos vidēji Ls 47.05 mēnesī. Atbildētāja vidējā darba alga sastāda Ls 378.91 mēnesī. Atbildētājs materiālu atbalstu nesniedz. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja Ls 100.00 mēnesī.

Pieteikums pamatots uz Civillikuma 179.pantu.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem, 2013.gada 20.decembrī nosūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas iesniegt Talsu rajona tiesā rakstveida paskaidrojumus.

Atbildētājs iesniedzis rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību atzīst pilnīgi.

Atbildētājs norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Tiesa atzinusi, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteikts, ka, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību,sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Saskaņā ar dzimšanas apliecību, 1995.gada 12.decembrī dzimušās /pers. A/ tēvs ir /pers. D/, bet māte /pers. C/(l. 11.lpp.).

Valdemārpils vidusskolas izziņa (l. 12.lpp.) pierāda faktu, ka prasītāja 2013./2014. mācību gadā mācās Valdemārpils vidusskolas 11.klasē.

Prasītājai ir tiesības iegūt pilnvērtīgu izglītību atbilstoši viņas spējām.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra

vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 24.marta spriedumā lietā Nr. SKC- 488 pausta atziņa, ka Civillikuma 179.panta norma pietiekami skaidri atklāj tās saturu, proti, ka uztura došanas pienākumu likums saistījis ar diviem kritērijiem, pirmkārt, vecāku mantas stāvokli, un, otrkārt, laiku, kad bērns pats spēj sevi apgādāt. Savukārt bērna pilngadības sasniegšanu kā kritēriju vecāku atbrīvošanai no viņa uzturēšanas pienākuma likums nav izvirzījis. Tas nozīmē, ja bērns pēc pilngadības iestāšanās objektīvu iemeslu dēļ pats nevar sevi apgādāt, tad atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai daļai vecāku pienākums viņu uzturēt turpinās.

Analogi likumdevēja griba izteikta arī likuma „Par valsts pensijām" 19.panta ceturtajā daļā, kas nosaka, ka par darba nespējīgiem ģimenes locekļiem uzskatāmi arī pilngadīgi bērni, kas mācās vai studē arī vispārējās, profesionālās izglītības iestādēs vai augstskolās dienas nodaļā un nav vecāki par 24 gadiem.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts atzinis, ka minētās likumu normas piemērojamas saistībā ar Civillikuma 179.panta nosacījumiem attiecībā uz uztura došanas pienākumu pilngadīgiem bērniem (LR Augstākās tiesas Senāta 2001.gada 14.marta spriedums lietā SKC-144).

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ls 100.00 apmērā ik mēnesi, norādot, ka viņas izdevumi mēnesī sastāda 141.00 mēnesī.

Tiesa šo izdevumu apmēru uzturam vērtē kā vispārzināmu un ticamu, lai apmierinātu prasītājas nepieciešamās vajadzības.

Prasītāja pamatoti norāda, ka viņai ir nepieciešami līdzekļi savam uzturam, tostarp pārtikai, apģērba iegādei, veselības un higiēnas precēm, kā arī izglītībai.

Tā kā atbildētājs nav cēlis iebildumus un apstrīdējis uzturlīdzekļu nepieciešamību un tā apmēru, arī tiesai nav pamata to apšaubīt.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi. No atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi prasītājas uzturam Ls 100.00 apmērā ik mēnesi, sākot no prasības celšanas dienas - 2013.gada 20.decembra līdz brīdim, kad prasītāja pati sevi varēs apgādāt, bet ne ilgāk kā par 24 gadiem.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvojami prasītāji - prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt Civilprocesa likuma 42.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (12 x Ls 100.00 = Ls 1200.00).

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta (a) apakšpunktu, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva Ls 180.00(15% no 1200.00) apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 4.22 apmērā, ko veido izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.^{1},205., 250.^{25},250.^{27} panta, tiesa

nosprieda :

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus Ls 100.00(viens simts latu) jeb EUR 142.29(viens simts četrdesmit divus *euro* 29 centus)** ik mēnesi, sākot no 2013.gada 20.decembra līdz laikam, kad /pers. A/ pati varēs sevi apgādāt.

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi /pers. A/ bankas kontā Nr. LV19HABA0551037717446, AS „Swedbank".

Piedzīt no /pers. F/ par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4.22(četrus latus 22 santīmus) jeb EUR 6.00(sešus *euro*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka - Valsts kase, kods TRELLV22 **un valsts nodevu Ls 180.00(viens simts astoņdesmit latus) jeb EUR 256.12(divi simti piecdesmit sešus *euro* 12 centus)**, kas jāieskaita Valsts kasei, reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt 10 dienu termiņu labprātīgai izpildei no sprieduma stāšanos likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A. Jēkabsons